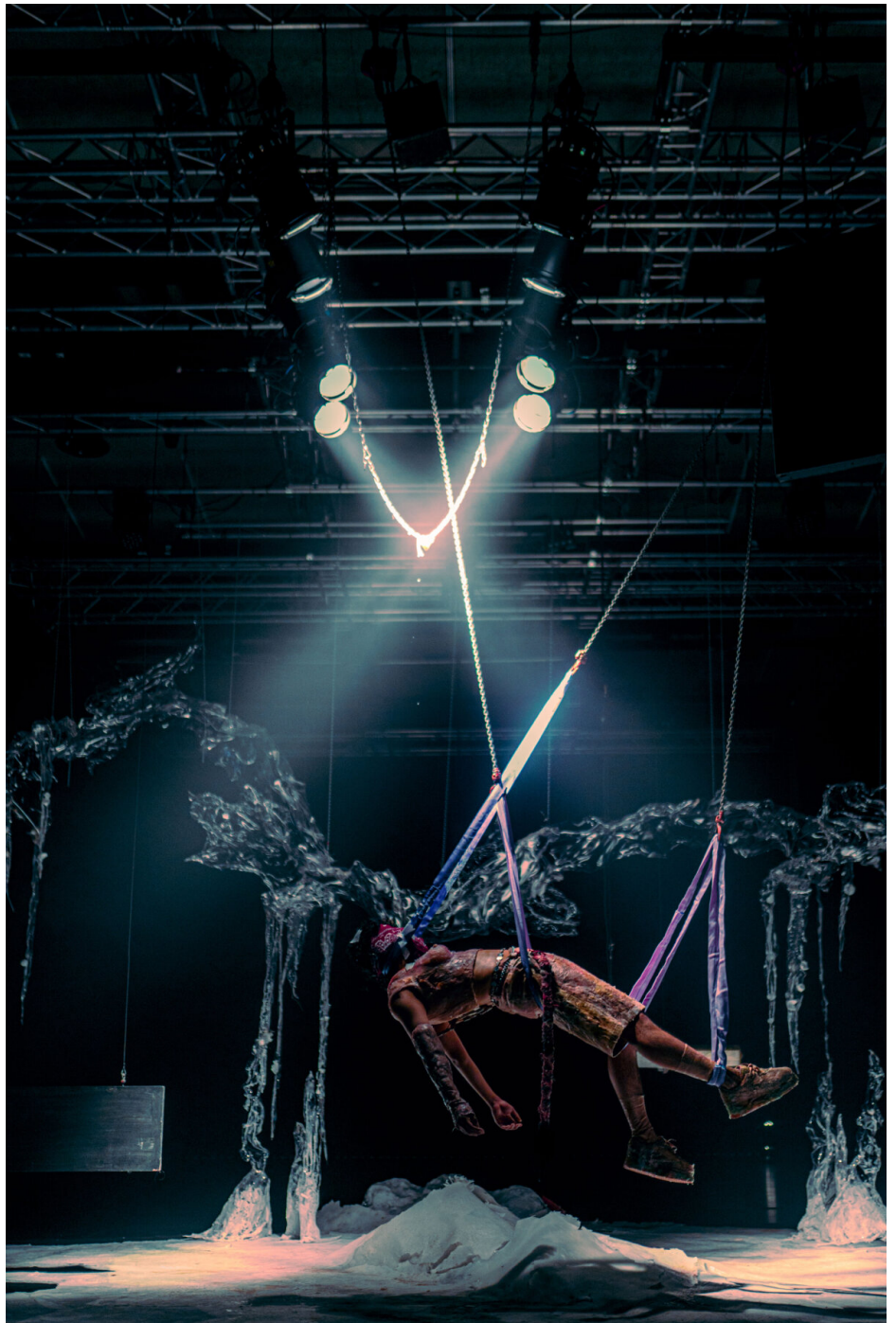

Flesh can't can' t not 't 'tis flesh h...

MARIO BARRANTES
ESPINOZA

Een performance
om voor te smelten

Daphne de Roo

Mario Barrantes Espinoza toont zich in 'Flesh can't can' t not 't 'tis flesh h...' niet alleen een sterke performer, maar ook een geweldige curator, die de kunst van diens volledige ploeg tot zijn recht laat komen. Samen roepen ze een sci-fi wereld op waarin alles smelt. Een kritiek op een wereld die qua temperatuur dan wel warmer wordt, maar niet qua menselijkheid.

08 MEI 2024

Een deal met de duivel komt in vele vormen. Mario Barrantes Espinoza laat hem er zo uitzien: een kont twerkt onder een warmtelamp en lokt zo jong vlees binnen. We zien twee benen met stevige plateauhakken aan de voeten en middenin billen die hevig bewegen op de trillingen van een stem. 'So huuuuungry, so neeeeeedy', is deze twerkende duivel, een indrukwekkend staaltje werk van vertolker Luis Javier Murillo Zúñiga. Alleen al voor deze scène moet je 'Flesh can't can' t not 'tis flesh h...' zien. En zo schotelen Barrantes Espinoza en zijn team ons nog hoogstandjes voor.

'Flesh can't can' t not 'tis flesh h...' speelt zich af in een sci-fi wereld, tegen een achtergrond van ijspegels en sneeuw uit plexiglas en was (creaties van Mona Oren en Amalia Jaulin). Espinoza en Zúñiga brengen daar de hitte binnen, beide gekleed in fantastische huidkleurige kostuums van Nikos Kalaz en Moran Sanderovich. De performers dragen een staart aan een ketting, Espinoza heeft één wassen borst en draagt een wijde broek, Zúñigo een wassen sixpack, een hoofdkapje, tutu en hakken. Een perfect queer koppel.

De kostuums zijn deels gemaakt uit crêperige lagen, die doen denken aan brandwonden. Op een groot scherm rechts kunnen we (in gebrekkig Engels) lezen waarom: *'Melding flesh. You feel it breaking the skin. Touch your first layers. A bunch of flesh trespassing it's boundaries.'* Aangevuld met reggaetonmuziek en de Latijns-Amerikaanse dansvorm perreo roept Espinoza een verlangen op naar de hitte die ontstaat als twee lichamen tegen elkaar aan schuren. Hier drijft hij dat idee tot een uiterste: schuren tot je vel scheurt, totdat twee lichamen versmelten.

Versmelten en smelten is het leidmotief van deze performance. 'It's melting', roepen de performers, maar ook zonder die kreet komt een opwarmende wereld naar voren. Espinoza opent de performance zelf, hangend aan kettingen, met boven hem een blok ijs dat langzaam smelt in de hitte van de spots die erop gericht zijn. Druppel na druppel valt op hem, als een Chinese watermarteling. Toch blijft hij – indrukwekkend – roerloos hangen.

De marteling herinnert ons aan de koude waarmee smelten gepaard kan gaan. De twee warme lichamen zoeken elkaar in een wereld die misschien wel letterlijk opwarmt, maar waar de menselijke warmte te wensen overlaat. Om die kritiek te uiten, bedient Espinoza zich van verschillende media. Links wordt bijvoorbeeld een tekst geprojecteerd over hoe koloniserende agrobédrijven de natuur om zeep helpen met hun pesticiden, tot het water ondrinkbaar is en de dieren vreemde kleuren krijgen. Op hetzelfde moment zien we rechts een reeks old-fashioned reclamespotjes waarin perziken, ananassen en kiwi's vrolijk doormidden gesneden worden.

**Mario Barrantes Espinoza wil tonen hoe
moeilijk het is om jezelf wegwijs en**

verstaanbaar te maken als je de taal niet spreekt.

Het ooit uitgelaten gevierde oogstseizoen wordt het seizoen om te vertrekken, mee met de oogst naar andere oorden. Espinoza verhaalt subtiel over zo'n migratietocht, waarin je volledig op jezelf aangewezen bent. Als de performers aan het begin *'Please do not come'* roepen, is dat niet alleen een seksuele zinspel. Bovengenoemde duivel lijkt dan weer iemand voor te stellen die gretig profiteert van de jaarlijkseverse voorraad 'mensenvlees'.

Espinoza vertelt over zes jaar je familie niet zien en over troost en warmte vinden in de disco, in landen waar je de mensen niet volledig begrijpt. De Nicaraguaans-Costa Ricaanse maker laat niet voor niets alle tekst projecteren in het Spaans en in gebrekkig Engels: zo wil hij tonen hoe moeilijk het is om jezelf wegwijs en verstaanbaar te maken als je de taal niet spreekt. In die gebroken woorden sijpelt ook het smeltthema door: letters verdwijnen uit het midden van een woord, woorden plakken aan elkaar, de laatste letter van het ene woord vervoegt het volgende.

Tussen alle vormen van 'trespassing boundaries' door, brengt Espinoza een ode aan de queer geschiedenis van Midden-Amerika met tal van toespelingen, waarvan ik ongetwijfeld de meeste niet eens heb begrepen. Wel is de song 'Frutita plantita' een hit en maken tekstdschrijvers Theo Livesey en Martin Zicari de dragscene ongetwijfeld trots met puns als 'ripe now and ripe there'. Bovendien is het telenovella-acteerwerk van de twee performers zalig, net als hun sappy gezongen 'Ay amor'.

Dat is een hele opsomming, en daarmee zijn nog lang niet alle elementen besproken en lagen ontrafeld. Deze performance is in één woord ... *veel*. Espinoza wil erg veel tegelijk doen en verwacht zijn publiek door continu van toon en *mood* te veranderen. Tegelijk past dat wel bij een voorstelling die de verwarring wil tonen van een migrant die zich een weg baant in een vreemde omgeving. Bovendien toont Espinoza zich een geweldige curator, die werk van een getalenteerde ploeg zo combineert dat alle elementen samenvallen en tegelijk hun *time to shine* krijgen.

Die elementen verdienen dat. Om nog zo'n hoogstandje te noemen: in de laatste scène laat Ryoya Fudetani spots van alle kanten flikkeren, waardoor Espinoza en Zúñiga schetsachtige figuren in een dramatische animatiefilm lijken. Het is een betoverend beeld. Ze helpen elkaar overeind, helpen elkaar de grens over. Worden ze één? Espinoza titelde dit deel 'The arrival/Hallucination', dus het antwoord moet u zelf invullen. Wat we wel weten, met dank aan tekstdschrijvers Livesey en Zicari: *'If time is liquid and we are wet, then we are forever.'* Als dat geen pleidooi voor (samen)smelten is ...